KARİKATÜR

MÜTTEFİKLER İKİNCİ CEPHEYE TÜMEN TÜMEN ASKER İNDİRİYORLAR:
Alman — Ne yalancılar, Avrupaya çıkacağız diye bizi kandırdılar.. halbuki boyuna iniyorlar!...

— **Neden bir riyaziyeci ile evlenmek istiyorsun?..**
— **Çünkü, parasını benimle taksim etmesini, kazancını arttırmasını, birçok paraları bir araya getirmesini ve bana da bunlardan bir pay çıkarmasını herhalde daha iyi bilir!...**

ANKARA MEKTUBU

BU ZAMANDA PEK GÜÇ:

Mizah yazısı yazmak güç şeydir. Haydi her vakit mevzu bulmak, her nevi yazı için bir zarurettir diyelim; fakat espirisi kuvvetli, her okuyucuyu neşelendirip dudaklarında biraz tebessüm belirtecek olanını bulmak pek zordur.

Öyle bir zaman yaşıyoruz ki, insanları güldürmek için yalnız söz değil, hattâ gıdıklamak da para etmiyor. Artık, mizah yazıcısının ne müşkül mevkide bulunduğunu siz tayin edin.

Malûm a, traşın her nevi müziçtir. Ustura keskin, sakal yumuşak ve vakti gelmiş de olsa bir sürü hazırlıktan sonra uzun uzun uğraşmak düşününüz, ne azaptır değil mi? Kaldı ki, sakal sert olup bir de üstüne üstelik ustura kör ve berber de acemi olursa vay başımıza gelenlere...

Müziç traşın envai vardır; otururken, ayakta, sıcak sulu, soğuk sulu, sabunlu sabunsuz, perdahlı, perdahsız, usturalı, jiletli vesaire vesaire. Benimkinin hangi neviden olduğunu bilmem ve kariere de soramam, çünkü nezaketleri pek doğrusunu söylemelerine mani olsa gerek..

Kahve; ekmek ve su gibi zarurî maddelerden değil, keyif verici kısmındandır. Petrol gibi maddelere şimdi akaryakıt dediğimize bakılırsa buna da akarçakıt demek doğrudur; işte bu akarçakıtın bir zevksiz, dikkatsiz ve acemice pişmiş olanı vardır ki, alimallah Habeş teri gibi iğrenç olur. Ben yazılarımı doğrusu okadar berbat bulmam; çünkü bühtan olur..

★

NE ZAMANLARDI:

Geçen yazımda zamanla bazı ahkâmın da değiştiğini ve meselâ bir zaman sigara içmenin cinayet addedilmesine rağmen bugün mübah olduğunu söylemiştim. Meselâ, istibdatta müziğin mekteplerde hoş görülmeyen bir şey olduğunu da o sözlerime ilâve edersem okuyucularım bilmem şaşarlar mı?

O zamanlar ben rüştiyede okurken bir hocamızın bu yüzden ceza gördüğünü zaman zaman hatırlarım. Bu zavallı hoca pek iddiacı ve her şeyi bildiğini söyliyen bir zattı. Talebe kendini sevmezdi, atlatmak için, müziğe de vakıf olup olmadığını sordular; müsbet cevap verdi ve derhal hicazdan bir fasıla başladı. Arka pencereden kaçırılan bir talebe vasıtasile haberdar edilen müdür geldiği vakit hocayı fasıla devam eder buldu: gidiş, o gidiş. Hey gidi günler, ne yaslı, ne şiddetli zamanlar görmüşüz yahu...

★

KÖRPELİĞİNE İTİBAR:

Şu hıyar var ya, geçen gün salatasının karşısında bir hayli düşündüm ve felsefeye daldım.

Mebzul zamanında hayvanlara kadar düşen mübareğin ilk çıktığı vakit öyle bir yüksek itibarı vardır ki, âdeta gıpta edilir. Yalnızca yemiye kıyamayız da onu domatesler, biberberle yoldaş eder, maydanoz, zeytin gibi şeylerle süsleriz. Üstelik sirke, zeytinyağ ve soğanla piyazlamak da ayrı bir izzet ve itibar...

Daha henüz ilk müşerref olduğumuz günlerdeki cacıklık halile sofraların ziynetidir, seve seve kaşıklarız. Fakat o yine de hıyardır. Salatalık, badem, körpe gibi isimler ve sıfatlar almasına rağmen de hıyardır işte okadar.

★

PABUÇ PAHALI:

Sümerbank fabrikalarının nasıl çalıştığına dair Basın ve Yayın Umum müdürlüğünün yaptığı bir filimi gördüm. Beykoz fabrikasında ayakkabı yapanlar arasında bayan ustalar da varmış. Bunu filimden öğrendik. Biz, kadınları külâhçılıkta usta zannederdik ama iş başka imiş; iki ayağımızı bir pabuça sokan bayanlar gelsinler de hemcinslerinin şu güzel çalış-

(Arkası 11 inci sayfada)

— **Yine plajlarda herkes bir örnek giyiniyor. Kim zengin, kim fakir, kim kibar, kim değil, belli olmuyor diye bu sene de denize girmiyecek misin?...**
— **Bu sene çaresini buldum: elmaslarımı takıp öyle denize gireceğim!..**

No. 442 CİLT: 17 SENE: 9 FİYATI 10 KURUŞTUR 15 HAZİRAN 1944

Karikatür

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ MİZAH MECMUASIDIR

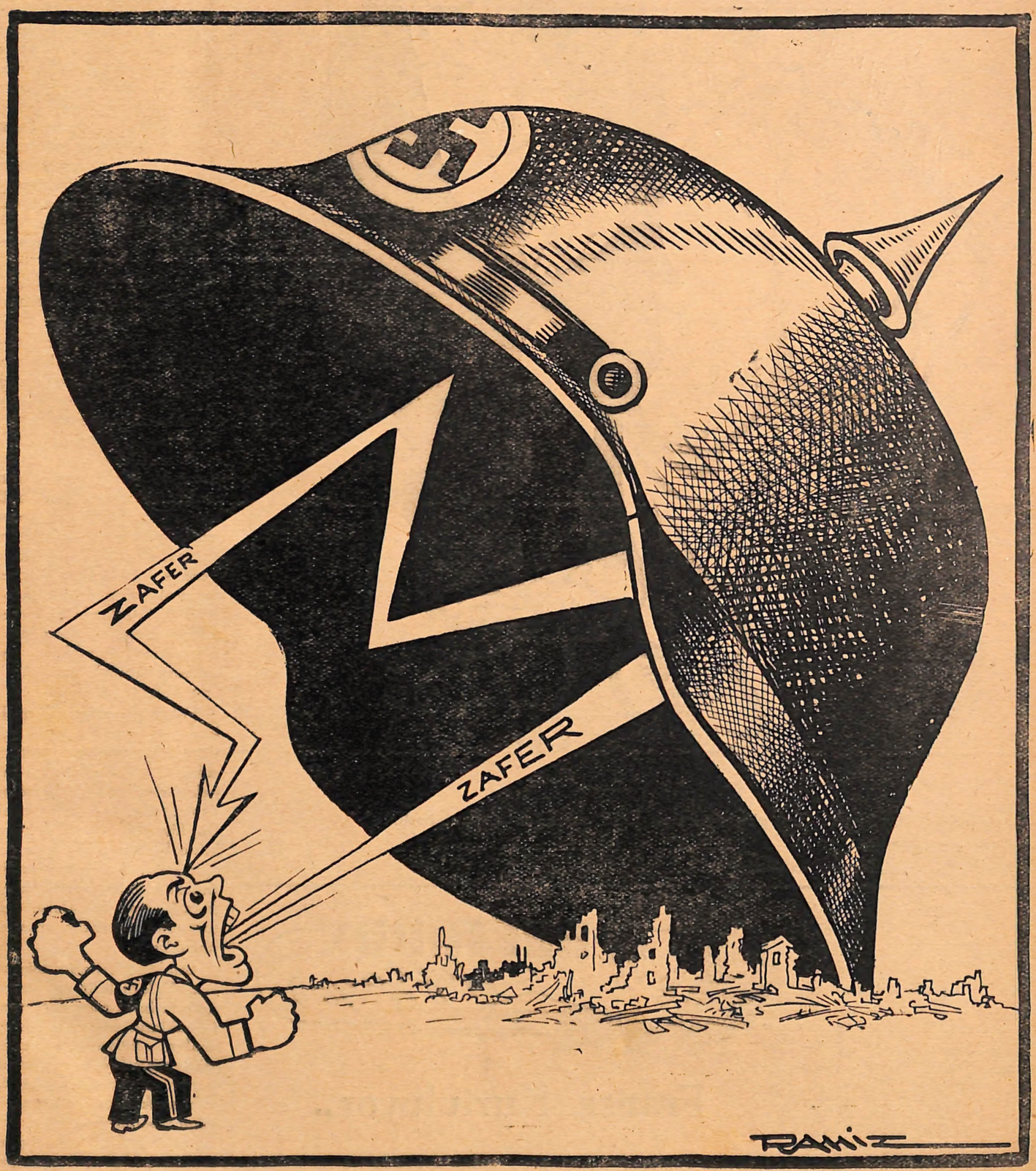

— Baki kalan bu kubbede bir hoş sada imiş!..

— Avrupadır, dayanıklıdır diye güveniyordum ikinci cepheden o da delindi...
— Siyasî mi oldun be...
— Yok yahu, pantalondan bahsediyorum!...

Fransa Kurtuluyor..

HARBİN başında Almanların düdüklü tayyareleri karşısında büyük bir dehşet salgınına tutulan Fransızlar, haykırışa, bağırışa kaçarlarken: «Bu muydu bize yapacağın zalim Albiyon? Başımıza bu belâyı sardıktan sonra kaçıyor munsun?» diye feryat ediyorlardı. Başvekilleri Reyno «yetiş, imdat, gidiyoruz» diye Amerikaya ellerini açıyordu. Aradan dört sene geçtikten sonra İngilizler de, Amerikalılar da cevap verdiler: «Geldik işte kardeş. Sen hemen sıkı dur.»

Bıyık altından gülerek ve zekâvetli gözlerini büze büze gülümseyerek «Yem borusudur efendim. Onlar bu gidişle ancak yirmi birinci asır iptidalarına doğru Avrupaya gelirler» yolunda kehanetler yapan politika dâhîlerine ve askerî münekkitlere rağmen hakikaten de geldiler. Fakat ne geliş!

«Nereye kaçıyorsun ey vefasız İngiltere! Nerelerdesin ey çıkarından başka bir şey düşünmeyen Amerika» diye şikâyet etmiş olan Fransızlar acaba şimdi ne haldeler?

Lavaller, Dealar, Doryalar bir yandan Berlinin bombardımandan kurtulmuş emin sayfiyelerinde ehven kiralı ev aratırlarken, bir yandan: «Fransız vatanı namına emrediyoruz. Müstevlilere karşı duracaksınız. Durmayanın vay haline» diye tebliğler çıkarıyorlar.

Seksen beşinde devlet reisi olduğuna göre bugünlerde doksanıncı yılını kutlulamıya hazırlanması lâzım gelen Mareşal «Fransızlar, Fransız vatanına karşı olan borcunuzu ödemiye hazır olmalısınız» tarzında, Buda veya Gandiye yakışacak, kâhinane sözler söylüyor. Nedir Fransızların Fransız vatanına olan borcu? İngilizler Amerikalılar kıyılarda tutunurlar ve ilerlemiye başlarlarsa malûm. Farzımuhal bir kere daha soldan geri ederlerse yine malûm.

Liyon vesaire gibi Fransızı bol, Almanı seyrek olan şehirlerde sokak nümayişleri oluyor. Akşamları yemek saatinde Londra radyosunun fransızca yayınlarını bekler ve «ey Fransız polisi, ey Fransız hapishane müdürleri, duyduk duymadık demeyin. Geliyoruz. Bu esnalarda Almanlara karşı baltalama, nümayiş vesaire yapanların kılına hata gelirse yakanıza yapışacağız. Biz emir kuluyuz vesaire tarzında mazeretler makbul olmıyacaktır ha» yolundaki ihtarlarını dinlerken iştahları kaçan Fransız polisleri parmaklarile bıyıklarını ve burunlarını kurcalıyarak düşüncelere dalıyorlar.

Fakat zannederiz ki, asıl şaşkınlaşmış olanlar, tıpkı yukarda bahsettiğimiz politika ve askerlik dâhîleri gibi «onların gelecekleri yok. Gelseler de başka taraftan gelirler inşallah. Bin küsur kilometrelik koca sahilde buldular bludular da bizim kasaba veya köyü mü buldular?» yolunda mülâhazalarla sığmacak bir delik aramamış olan Kotent yarımadası ahalisidir.

Bunların hallerini düşünüyoruz. O kim bilir ne hengâme, ne ana baba günüdür yarabbi! Çocuklarını kucağına almış kadınlar, ihtiyarlarını sırtlarına yüklemiş erkekler, bir kısmı sepetler ve çantalarla, bir kısmı yalınayak sokağa uğramış yığın yığın insanlar kaçıyorlar. Fakat ne tarafa? Bir yanda topları ve tanklarile silindir gibi geçtiği yolları dümdüz ederek gelen Amerkalılar ve İngilizler, bir yanda yine topları ve tankları

— İnsan ilk aşkını hiç unutmazmış, acaba doğru mu?..
— Bilmem ki; hangisinin ilk aşkını olduğunu unuttum!..

ile Almanlar. Anayollar ayak altı olduğu için tehlikeli, tarlalar mayınlarla dolu olduğu için tehlikeli.

Gerçi iki taraf da, tanrı razı olsun, sizin saadetiniz için çalışıyor ama bu saadete şimdilik uzak olan yeri nasıl bulmalı?

Kırlarda kimbilir kaç saat veya gündenberi aç, susuz, çalılar arasına yatmış Fransızı göz önüne getiriyorum. Sırtüstü yattığı yerde dudakları kuru, bacakları ıslak neler düşünüyor acaba?

Gökün ötesinde berisinde zaman zaman kara bulutlar peyda oluyor. Tayyarelerin çeşidi ve plânörler. Bunların kiminden ateş sağanakları dökülüyor, kiminden hava bahçelerinde şemsiyeli tenezzühcüler dökülüyor. Şemsiyelerin altında neler yok!. Salkım salkım insanlar, insan büyüklüğünde bebekler, sonra toplar, hem de futbol topu değil, tunçtan muharebe topları..

Zavallı Fransızın aklı beş, on defa gidip geldikten sonra tekrar yerine yerleşmiye başlıyor ve düşünüyor: «Bir zamanlar tayyarelerin düdüklerinden korktum! meğer onlar hakikaten bayram düdükleri imiş bunların yanında. Nihayet istediğim oldu. İngilizler de, Amerikalılar da geldiler... Fakat ne geliş!»

Bu durumdaki Kotent Fransızı acaba tehlikenin çeşitli şekilleri arasında şunu da düşünüyor mu? «Üzerime şu bomba, gülle, tayyare ve hattâ paraşütçülerden biri düşerse ne olacağım malûm! Bulunduğum yere İngilizler, Amerikalılar yahut Almanlar gelirse o da malûm. Fakat ya maazallah ne onlar, ne ötekiler gelirse ve iki tarafımda Anzio köprübaşısı cinsinden en aşağı altı ay devam edecek bir köprübaşı kurulursa!»

İki arada kalan Kotentolu Fransız eğer muhtelif ihtimaller arasında bunu da düşünürse, mutlaka çıldırır ve yattığı yerden kalkarak hora tepmiye başlar!

KARİKATÜR

Noktalar ve nükteler:

Bir Genç Kızın Hatâsı..

— Geçen hafta müttefik ajanslarının, Avrupanın istilâya başlandığı hakkında verdiği haber, ajans memurlarından bir genç kızın hatası olduğu anlaşılmış..

— Kızcağız ne yapsın? Beş senedenberi telgraf başında bu haberi vereceğim diye beklemiş, durmuş; nihayet, kendisi gibi, sabrı tükenenlere tercüman olarak böyle bir hata işlemiş!

★

— Bu genç kızın işlediği hataya ne dersin?

— Bir genç kızın işliyeceği hataların en masumanesi.

★

— Nasıl oluyor da koskoca bir istilânın azametini kavramadan böyle bir gaflette bulunuyor?

— Nereden kavrasın? Moda değil, süs değil!

★

★

— Ben, orada sözü geçen bir adam olsaydım, bu kızı ne yapardım, bilir misin?

— Vazifesinden çıkarırdın!

— Bilâkis, bir istilâ kuvvetine kumandan tayin ederdim. Sabırsızlığından ikinci cepheyi derhal açardı!

★

— Vaka, haddi zatinde, ehemmiyetsiz amma ben artık dünya vukuatını okumaz oldum..

— Niçin?

— Onlar da birer genç kızın mahsulü hatası olabilir diye.

— İki salon, dört oda, üç hol, bir mutfak, bir de hamamımız var...
— Aman birader, amma attın ha, kömür beyannamesi mi dolduruyorsun?!..

Akıl Hocası

Çamlıcada A. A.

«Mekteplerin tatili yaklaştı. Muallimler, talebeler şimdiden istirahate hazırlanıyorlar. Akılhocası, yazın da derslerine devam edecek mi?»

CEVAP:

İyi ki, hatırlattınız. Akılhocası, Temmuz başından Eylül sonuna kadar, tebdili kıyafetle bir yazlığa çekilecek, başını dinlendirecektir. Bu üç ay zarfında mektup yazan akıl taliplerinin cevapları gecikirse kusura bakmasınlar. Acele işi olanlar «Tezveren dede» ye müracaat edebilirler!

★

Kadıköyünde bayan M. N.

«Cevaplarımızı çok beğeniyorum. Hayranlığımı size anlatmak için nasıl ele geçirebilirim?»

CEVAP:

Siz benim aklıma hayran olduğunuz gibi, ben de sizin güzelliğinize hayran olursam «ben sana hayran, sen cama tırman!» dan başka konuşacak söz bulamayız. En iyisi «görmemek yeydir görüp divane olmaktan seni!»

★

Urfada A. Ş. Y.

«Seviştiğim kız başkasına nişanlı. Annesi ile babası da ayırmak istemiyorlar. Ne yapayım?»

CEVAP:

Kızın nişanlısından dayak yemiyeceğinize emin olursanız, sevistiğinizi ona çıtlatırsınız, kızın annesile babasının yapmadığını nişanlısı yapmış olur!

★

Ankarada M. B. A.

«Birçok kızlara gönül vermiş vaziyetteyim. Bunların hepsi güzel... Hangisi ile evleneyim?»

CEVAP:

Genç yaşta göze her kız güzel görünür... Hisleriniz durulduktan, şuurunuz yerine geldikten ve bilhassa edebiniz, terbiyeniz yoluna girdikten sonra daha titiz davranır ve seçtiğiniz bir kadının başına dert olursunuz!

★

Uludağlada M. M.

«Annemle babam durmadan kavga ediyorlar. Akıl hastanesine göndersem yine kavğa ederler mi?»

CEVAP:

Orada kavğa edemezler. Kadın, erkek, çocuk pavyonları ayrıdır. İsterseniz siz bile son pavyonda rahata kavuşabilirsiniz.

★

Erzurumda E. T. Y. T.

«Ne gibi fevkaldelik gösterdiniz ki, sizi akıl hocalığına tayin ettiler?»

CEVAP:

Herkesin nabzına göre şerbet vermekte bir fevkalâdelik bulmuyor musunuz?

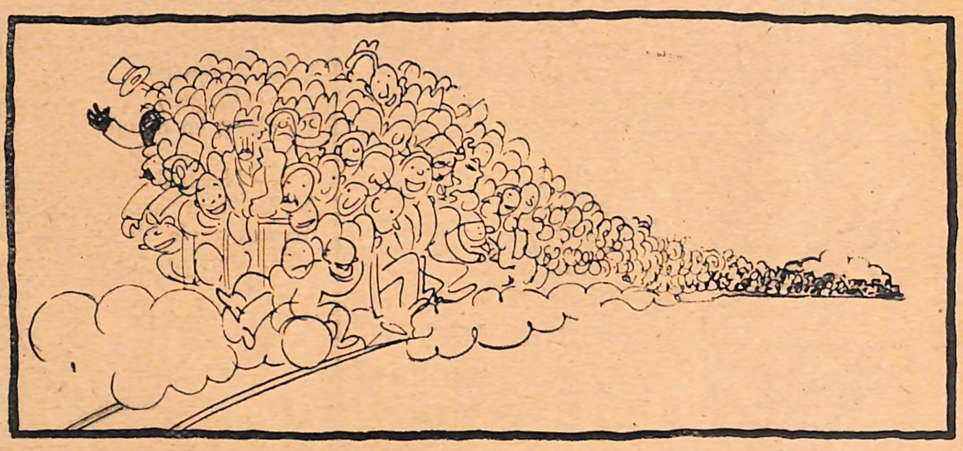

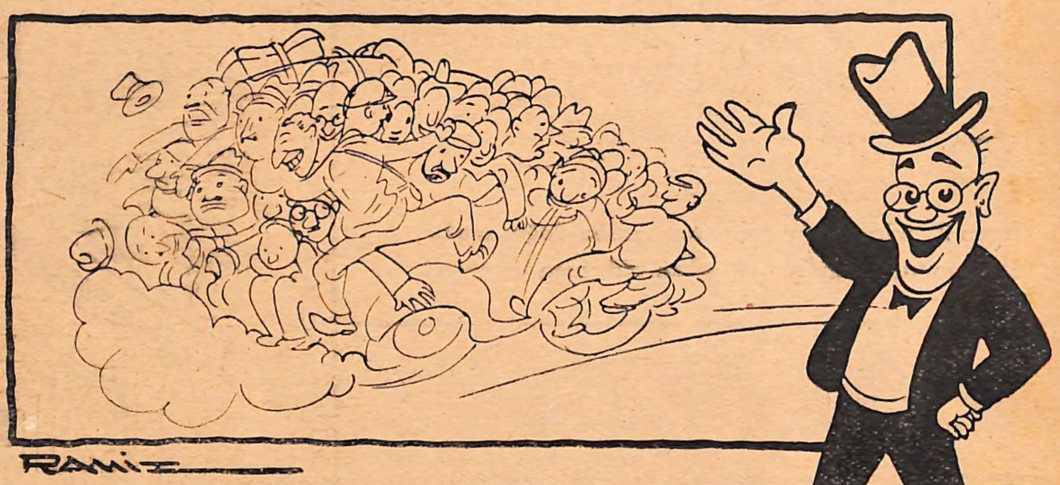

PAZAR BİLMECESİ:

— Bunların vapur, tren, otobüs olduğunu bilen sayın okuyucularımıza mükâfat olarak (bravo!) diyoruz!...

★

Semti meçhulde bayan N. A.

«1. Temiz kalpli, dürüst, meslek sahibi bir genci seviyorum. Bana evlenme teklifinde bulundu. Kabul edeyim mi?

2. Ablam benimle sık sık kavğa ediyor. Buna nasıl mâni olabilirim?»

CEVAP:

1. Birinci sualinizin cevabını akıl hekimine havale ettim, ondan arayınız.

2. Ablanıza temiz kalpli, dürüst, meslek sahibi bir genç bulursanız kavğalar sona erer.

★

Göztepede bayan H. H.

«Bülbül gibi şakıyorsun, ordan beni yakıyorsun..»

CEVAP:

Yakından dinlemek varken, niçin uzak bakıyorsun?

★

Geredede E. R. G.

«Kaynanalar, ekseriya, ilk gelinlerini istemiyorlar... Niçin?»

CEVAP:

İlk gelini, ekseriya gençler kendiliğinden seçer, gelinler de delikanlının sevgisine güvenerek kaynanaya kafa tutarlar... İkinci gelinler, evvelkilerden ibret aldıkları için, kaynanaya kafa tutmak değil, kaynanayı el üstünde tutarlar. Bu sebepten, ikinci gelinler birincilerden daha bahtiyar olmaktadır.

★

Keşanda M. K.

«Bülbül bağırsa da, çağırsa da gül Mayıstan evvel açılmaz derler. Halbuki İstanbulda kış ortasında da güller açılıyor... Sebebi?»

CEVAP:

Civardaki tarlalardan, çiftliklerden, bağlardan ve bostanlardan şehire akın eden kargalar uzaktan bülbüle benziyor da!

★

Kilisto bayan A. G.

«Oooo..? Bu nedir, anlıyamıyorum?»

CEVAP:

Dört gözde dört damla yaş: İkisi sevgilinin, ikisi sevdalının!

Akılhocası

MODA ÖNÜNDE:

— Mayom eskidi.. bilmem ne yapacağım?...
— Düşündüğün şeye bak... Babanın askısı yok mu, onu kullan!...

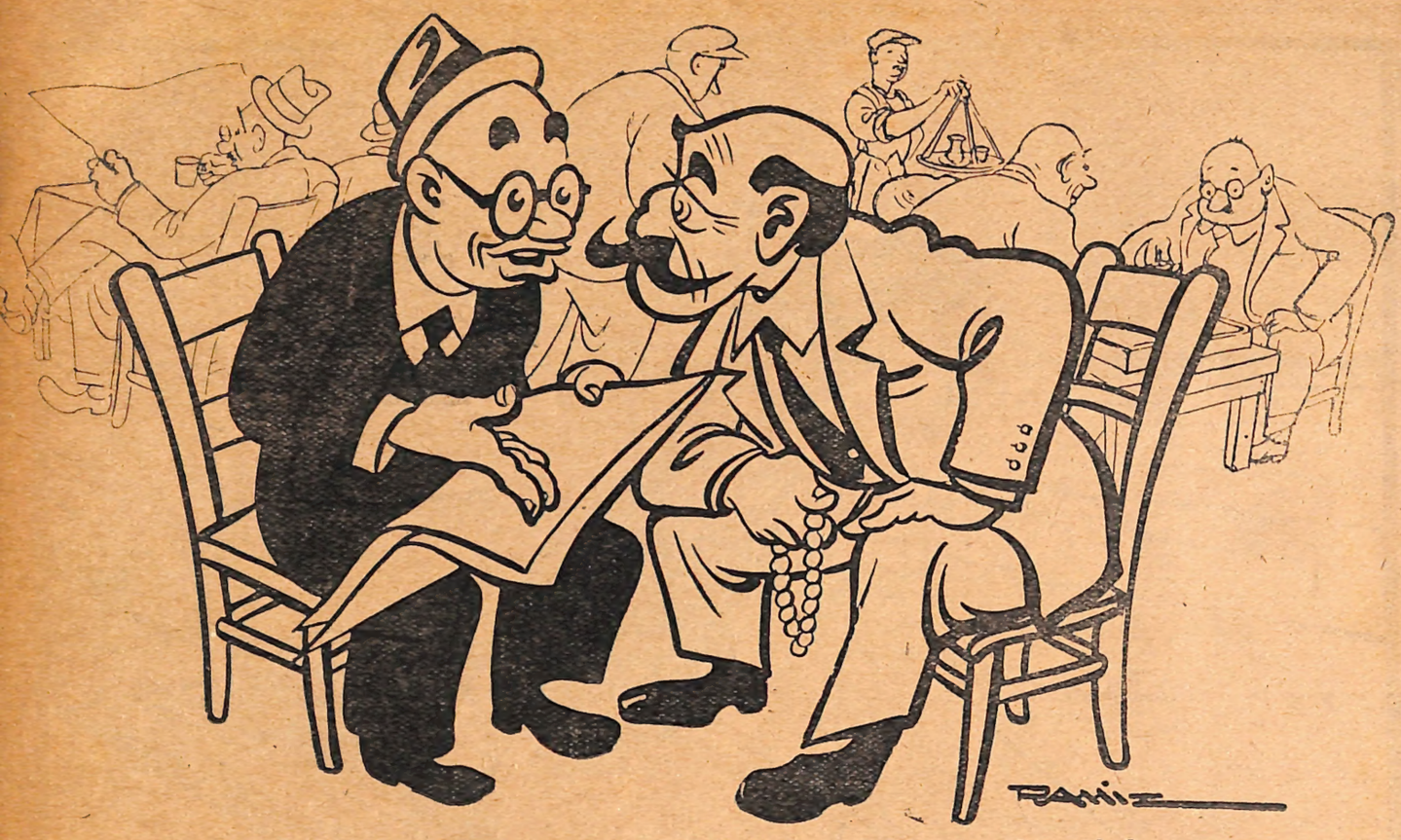

— Gazete yazıyor birader, karısı ölenlere birer maaş ikramiye verecekler mış neden acaba?...
— Neden olacak, merhumenin kederini unutmak için gidip eğlensin diyedir!...

Kimse DUYMASIN

UCUZLUK

«Büyük bakkaliye» ye uğra-m, mağazanın sahibi beni gü-r yüzle karşıladı:

— Fiyatlarda büyük bir te-zzül var dedi, eşya çok ucuz-yor...

— Niçin? Alıcı mı yok, satı-mı çok?

— İkisi de var, fakat İnhi-r lüks sigara fiyatlarını düşür-ükten sonra bu düşkünlük pi-asaya da sirayet etti...

— Çok güzel... Ne gibi şey-r ucuzladı?

— Meselâ havyar seksenden etmiş liraya düştü, balık yu-murtası otuz liradan yirmi be-e indi, muz altı yüzden beş üze...

— Ya peynirle zeytin?.

— Henüz onlarda bir fark ok!

— Onlar ne zaman ucuzlı-acak?

Bakkal düşündü:

— Herhalde birinci nevile alk sigaraları ucuzlayınca..

★

KİRALIK

— Gözlerime inanmıyaca-m geliyor... Adada, Boğaz-inde, Anadolu yakasında ge-erken köşklerin, yalıların üs-ünde «kiralık» levhaları gör-düm!

ÇAMDEVİREN

HENÛZ

Var iken az çok eser dünyada dünyadan henûz
Müttefikler bahseder dünyayı ihyadan henûz

Koymamaktır galiba niyyet taşın üstünde taş
Başka mâna çıkmıyor zira bu davadan henûz

Sertesri tahribi âlemdir garaz imar için
Mahv-ü ifna bitmeden bahsetme inşadan henûz

Müttef'k Mihverci rehberler zaferden dem vurur
Bir hak'kat doğmuyor bin mali hülyadan henûz

Zirden bâlâdan istida ve ferman yağsa da
Yok haber ehven gıdadan ehven eşyadan henûz

Âdem oğlundan tamamen katı ümmit eyled'k
Katı ümmit etmedik amma ki mevlâdan henûz

Gerçi biz meydanı nazmın şehsüvârânındanız
Yoktur üstün at süren meydanda Yahyadan henûz.

ÇAMDEVİREN

— Demek millî korunma mahkemelerinden kurtulan vurgunculara tabiat kanunları para cezaları tarh ediyor..

— O da ne demek?

— Beş yüz liralık evine beş bin lira istiyen bir vurgucunun evi boş kalırsa beş bin beş yüz lira ağır para cezasına mahkûm olmuş sayılmaz mı?

★

FİLİM YETİŞMİYOR!

Sinema operatörü — Şu fotoğraf denilen âlet, her hâdiseyi enstantane alıyor sanırdım, yanılmışım... Öyle bir sürat var ki, onun seyrini zaptetmiye filim yetişmiyor!

Rejisör — Şaşılacak şey.... Nerede o sürat?

Sinema operatörü — Zeytinyağı fiyatlarının yükselişinde!

KEDİNİN AYAĞI:

— Vurgunculuğa, bozgunculuğa karşı alınan son tedbirleri, meşhur kedi ayağı hikâyesine benzetmiyor musun?

— Hangi meşhur hikâyeye?

— Hani, evlendiği gece, karısının gözünü yıldırmak için kedinin ayaklarını ayırıp fırlatacak yerde bu işi altı ay sonra akıl eden kocanın hikâyesine..

— Tamam, anladım. Fakat zararı yok birader, bir kere kedinin ayağını ayırsınlar da biz geç kalmıya razıyız.

MESLEKDAŞLAR:

Ressam Ç., meslekdaşı ressam N. ile birlikte, gece yarısına doğru, çalgılı bir gazinodan çıktılar.

Yarı musikinin, yarı içkinin verdiği mahmurlukla, güç halde, Taksime kadar gelebilmişlerdi. Orada, bir otomobile intizaren, sırtlarını biribirine verek yuvarlanmaktan korunuyorlardı.

Bir aralık aklı başına gelir gibi olan Ç. N. Ye:

— Ben sana demez miydim, meslekdaşlar hayatta, birbirlerine dayanırlarsa daima böyle ayakta durabilirler.

— Ah şu reçel kavanozundan bir çıkabilsem!!...

Kadircan Kaflı ağzından

MALUM olduğu üzere, sultan Aziz güreşe meraklı idi. Osmanlı hükümdarı sıfatile bütün vatandaşların güreşe merak sarmasını isterdi. Fakat Rumdan, Ermenıden, Museviden pehlivan çıkmadığını görür, sinirlenirdi.

Bir gün ferman etti: Rum, Ermeni ve Musevi cemaatı mümessillerini saraya çağırdı. Hepsi muayyen saatte saraya gelmişlerdi. Huzura kabul edildiler.

Sultan Aziz, onların tazimlerini iltifat ile karşıladıktan sonra, emretti:

— Soyununuz!

Üçü de hayretle biribirlerinin yüzlerine yan gözle baktılar:

— Soyununuz diyorum, güreşeceksiniz! Sizin güreştiğinizi gören reâyâ da bundan böyle güreşe merak ederler!

Hepsi birden fermanı yerine getirdiler.

Sultan Aziz, başpehlivanı Kel Aliçoya döndü:

— Evvelâ Rumların mümessili kulumuzla güreşini ayırt edeceksin!

Kel Aliço, elini Kostaki efendinin ensesine attı, şöyle kuvvetlice bir elense etti. Zavallı Kostaki, ense köküne bir yıldırım düşmüş gibi:

— Ah, panayamu, ben bitmisim vire!

Diye yere yuvarlandı, gitti..

Hükümdarın kaşları çatıldı:

— Bir nefeslik canı varmış, bu bir şey değil; fakat bir hükümdar huzurunda böyle biedebâne bir feryat ile mağlûp olunur mu?

Diye gürledi. Arkadan Ermeni cemaatinin mümessili meydana çıktı. O, birincıden daha dayanıklı davranarak ilk elenseye karşı bir «gık!» demekle geçiştirdi. Fakat ikinci elense ile belkemiği çatırdayınca:

— Meğa asvas!

Feryadı ile sırtüstü yattı..

Abdülâzızin gözleri şimşek çaktı:

— Bu ne gûne kelâmdır? Bizim huzurumuzda osmanlı lisanından gayri bir lisan ile Allah, Peygamber çağırılır mı?

Sıra, Musevi cemaati mümessiline gelmişti. Uzun sakalı, ince vücudundan daha okkalı görünüyordu. Titriye titriye güreş meydanında göründü: Bir yanda heybeti hümayûn, bir yanda pehlivan denen çam yarması.. Ne yapacağını şaşırmıştı. İlk ensede yere serilmekten değil. teslimi ruh etmekten korkuyordu.

Kel Aliço, kocaman pençesini müthiş bir ahtapot gibi Musevi cemaati mümessilinin ensesine uzatınca biçarenin gözleri karardı. Can havlile bütün aklını başına topladı. Pehlivan başının yumruğu ensesine değmeden:

— Padişahim çok yaşa!

Diye haykırıp diye geldi!

Aliçonun eli havada kalmış, Musevi cemaati mümessili de iltifatı şahane ile kırmızı bir kese derununda beş yüz altın almıştı!

Papağan

RENKLİ FİLM

[Komşunun yetişmiş kızı misafir gelir. Bayan kızın yanaklarından öper, saçlarını okşar, baya döner:]

Bayan — Bu kızı evlâdım gibi seviyorum... Cenabıhak bana o mürüvveti göstermedi amma, böyle şirin bir mel teselli diye gönderdi... K bağrıma basınca içimde büy bir ferahlık hissediyorum!

Bay — (İçini çeker) Ha katen bir melek...

Bayan — Şu güzel mel kendi elimle bir şerbet ya getireceğim... O zamana ka senin misafirin olsun!

[Bayan gider. Bayana ve let eden bay kızın yanakla dan öper, saçlarını okşar sırada bayan girer.]

Bayan — (Kızı, kocası dizlerinde görünce) Bu ne s gısızlık.. Bu ne münasebet sizlik... Bu ne terbiyesizlik..

Bay — Ne diye bağırıy sun karıcığım? Senin evlâ yerinde olan bu kız benim evlâdım sayılmaz mı?

Bayan — Sayılmaz elbet

Bay — Neden sayılmasın

Bayan — Sayılmaz... Çün sen beni dul olarak almıştın zamandan bu zamana ka kızımız bu yaşa gelemezdi!

— Yanmak için plâja gitmemize hacet yok. Biraz sonra babam gelecek, bizi bu vaziyette görürse ikimiz de yandık demektir!...

Kenarın Dilberi

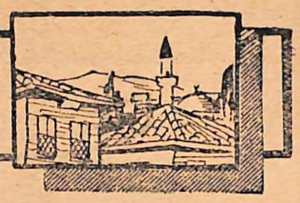

ROMAN: RAGIP SEVKİ

— 32 —

Mahmure artık sesini çıkarmıyordu. Bir elile Fatma hanımın bileğini kavramış, diğer elile de ihtiyarı tokatlıyordu. Silleler başına, omuzuna, yüzüne çarptıkça Fatma hanım:

— Ay, aman.. kurtarın, can kurtaran yok mu? Bu kaltak beni öldürecek. Ay, fena oluyorum, fena oluyorum!. diye inliyordu.

Nereden nasıl çıktı ise çıktı, birdenbire kalabalık arasından büyük bir gaz feneri peyda oldu, başlar üzerinde yükseldi ve çekişen gölgeleri aydınlattı. Kadınlar:

— Ay Mahmure bu.. dövüyor kadını... Fatma hanımı dövüyor... Ay ayol, kurtarsanıza kadını... diye bağırdılar.

Bir kocakarı sesini dikleştirerek:

— Direk gibi duracağımıza kurtarın kadını. Ayol İbram efendi, bunlar ne biçim erkek kardeş! diye titizlendi.

Birkaç erkek birden atıldılar, fakat o sırada Mahmure Fatma hanımı bıraktı, itti, yere yıktı ve sonra kalabalığa döndü.

Erkekler durdu, kadınlar bir an için sustu. Mahmure bu halile bir dişi aslana benziyordu. Saçları kabarmış, yüzü kızarmıştı. Bacaklarını gererek kalabalığa meydan okur bir hali vardı. Hâlâ başlar üzerinde bir tarafta duran gaz fenerinin ışığında bütün bu insanlara tesir eden bir bakışla bakıyordu.Fakat bu tesir yerde yatan Fatma hanımın iniltisi ile birdenbire yok oldu. Bir kadın:

— Kahpeye bak hele! diye homurdandı.

Bir başkası:

— Anası yerinde kadını helâk etti! diye fısıldadı.

Erkekler susuyorlardı. Mahmure titrek bir sesle:

— İşte dedi, bu kadın, bu yerde yatan kadın... Benim hayatıma kasdetti. Onun için... Benim namusuma dil uzattığı için...

Arka taraftan bir kadın sesi:

— Ay, sevsinler, namusundan dem vuruyor! diye bağırdı.

Mahmure şaşırmıştı, sesin geldiği tarafa bakarken bir başka kadın:

— Gülü tarife ne hacet... Seni de, namusunu da biliriz! dedi.

Mahmure hiddetle:

— Siz de mi? diye bağırdı.

Buna ileriden yine bir kadın sesi cevap verdi:

— Biz de zahir, Kocamustafapanın gülü...

Artık kalabalık dalgalanmıya başlamıştı. Sesler gittikçe çoğalıyor, kabarıyor, artıyordu.

— Kahpeye bak hele... Kendine bakmaz da, biçare ihtiyara çirkef atar..

— Kızım kızım, elindeki bayrağı biz biliriz..

— Çeşme başlarında fink atarken mahallenin dilinde idin ayol. Şimdi mi namuslu oldun?

— Otomobile de binsen, kürk manto da giysen yine osun!

— Rabbim bir kere yoldan çıkarmasın! Namus dediğin kuş misali uçup gider!

— Hele hele, bir de âleme iftira ediyor, gördün mü sen kokoşu...

Mahmure bir anda şaşırır gibi oldu. Gözleri doldu, sağa sola baktı, fakat birdenbire kabardı, yumruklarını sıktı:

— Susun! diye bağırdı.

Edasında birdenbire boşanacak bir hal vardı. Kalabalık durdu, gözler üzerine çevrildi. Mahmure, gaz fenerin ışığında pırıl pırıl yanan gözlere ayrı ayrı bakarak tok, diri, heyecanlı bir sesle söylemiye başladı:

— Bana namussuz diyorsunuz. Hepiniz, bütün bu Kocamustafapaşa böyle söyülüyor. Ben böyle isem benim alnıma sürülecek lekeden sizin de hisseniz olmak lâzım gelmez mi? Namussuz olan Mahmure Kocamustafapanın kızıdır. Benim adımla beraber, şu içinde yaşadığınız semt de kirleniyor. Benim adımla beraber Kocamustafapaşa da fenaya çıkıyor. Halbuki.. halbuki eskiden mahallenin adını kirletmemek için bütün insanlar elbirliği ederlerdi. Şimdi ise kirletmek için birleşiyorsunuz. Sizin de kızlarınız, karılarınız, kocalarınız var. Yarın size de iftira edecek, üzerinize pislik sıçratacak insanar çıkar. Şimdi ben ne isem, ne halde isem, yarın siz de ayni halde olacaksınız. Eskiden buralarda büyük konaklar, zengin insanlar, kişizadeler varmış. Eskiden Kocamustafapaşa bir şehir kadar büyük, iyi ve rahatmış. Şimdi ise buraları karıştı, karmakarışık hale geldi. Herkes, bütün hepimiz biribirimize düşman olduk. Biribirimize fenalık etmek için...

Mahmure söylerken kalabalık üzerindeki tesiri gittikçe artıyordu. Kadınlar içlerinden; «Ayol, kız doğru söylüyor!» diyorlardı. Hepsi de binbir gece masalları dinler gibi dinliyorlardı. Sanki üzerlerindeki bulut kalkıyor, yerine bir güneş doğuyordu.

Eğer Mahmure az ileriye, sokak başına dikkatle bakmış olsaydı, orada anasile Feyzi beyin durduğunu, kendisine heyecanla baktıklarını görürlerdi. Sıdıka hanım fırlayıp kızının yanına gitmek istiyordu. Fakat Feyzi bey, Mahmure söze başlarken Sıdıka hanımın kolunu tutmuş, durdurmuştu. Bu manzara ona bir ihtilâli hatırlatıyordu. Bir kalabalık yığını ve bu kalabalığa söz söyliyen ihtilâlcilerden biri... İşte karşısında böyle bir tablo görmüş olmaktan haz duydu, Mahmureyi görmek merakı bir an için izale edildi.

Mahmure sağa, sola yumruğunu sallıyarak bağırıyordu:

— Benden ne istediğinizi anlamıyorum. Bir yuva kurdum, Allah bana yardım etti, saadete, refaha kavuştum. Bu bana çok göründü. Beni yetiştirmesini bilmiyen bu muhit yüzünden ben de bir takım acemiliklere, şımarıklıklara başladım. Görmemiş insanlar gibi hareket ettim. Fakat okadar. Sonra... Sükûnete, uysallığa kavuşurken beni yere vurmak istediler. İşte bu kadın... Bu yerde yatan Fatma hanım, anamın ahbabı, dostu, sevdiği kadın ilk hançeri sapladı. Geceleyin önüme adamlar çıkarttı, bana saldırttı, yalanlar, iftiralar dolu mektuplarla beni yuvamdan etti. Şimdi geldim. İşte artık ben mahvolmuş haldeyim. Kocamı da, evimi de kaybettim. Hayat benim için söndü, bir daha ne geriye, ne de başka bir yere gidebilirim. Senelerce, kocayıncıya kada kara bahtlı kalacağım.

Gaz fenerinin ışığında Mahmurenin gözlerinden yaşlar aktığı görülüyordu.

Fakat o söylerken, yerde inliyen Fatma hanım başını yarı kaldırmış, gözünün ucu ile ona bakıyor, bir taraftan da yine inliyor, yine oflıyordu. Mahmurenin mahalleliye tesir etmiye başladığını hissedince, birdenbire vücudu elektriklendi, bir yay gibi gerildi, fırlamıya hazır bir hale geldi.

Mahmure boğularak, hıçkırarak sözüne devam ediyordu:

— İçinizde anam yerinde kadınlar, babam yerinde erkekler var. Benim yaşımda, kardeş sayacağım insanlar da var. Bütün bu söylediklerimi gönlünüz sızlıyarak dinlemiyor musunuz? Kendinizi benim kadar kızınızın anası, benim kadar kızınızın babası sayınız. Eğer sizin kızlarınızın başına böyle bir şey gelirse üzülmez misiniz, kahrolmaz mısınız, gam ve kasavet içinde kalmaz mısınız?

Kalabalık arasından bir, iki mırıltı duyuldu:

— Doğru, doğru söylüyor!.

— Benim için artık bitti. Ben mahvoldum, her şeyimi kaybettim. Fakat yarın bu semtten Allahın lûtfuna uğrıyacak kızlar olacaktır. Bari onlara acıyın, onlara bir şey yapmayın. Onlara...

Fatma hanım yattığı yerden fırlıyarak kendini birkaç adım geriye attı ve kalabalığın önünde emniyette olduğunu hissederek:

— Yalan, diye bağırdı. Hâşâ, sümme hâşâ... Bu kaltağa inanmayın!. Sizi hepinizi afsunlıyor. Yüreğinizi yumuşatıp kendi günahını ört bas ediyor. Mahallenin adını kirleten kaltak, şimdi de büyücü karılar gibi, geçmiş Allahın müslüman kullarını büyülüyor..

Yarı geri dönüp kollarını açtı, paslı, cırlak sesile haykırdı:

— Hâşâ, inanmayın bu kahpeye. Yelloz sizi kâtip ağzile afsunlıyor. Allahın belâsına uğradı, Allah ona cezasını verdi, şimdi de gelmiş sebebini kullarda arıyor. İki dirhemlik güzelliği ile zengin kocaya vardı, ne oldum delisi oldu. Otomobille geldi, taktı takıştırdı, mahallenin fukarasına nisbetler yaptı. Şuncağız kızdan nikâhlı karılara kadar herkesin yüreğini üzdü. Görmemiş haspam, kenarın dilberi, mahalle tavuğu, ibiği boyalı tavuk. Böylece etmediğini etti, komadığını kodu. Allahın hikmetine - tövbe tövbe – türkürdü. Bu yetmiyormuş gibi, namusunla oynayıp öteki beriki ile fink atmıya...

Mahmure birdenbire:

— Sus cadı! diye haykırdı ve ileriye atıldı. Fatma hanım:

— Tutun şu azmış karıyı, diye bağırdı.

Fakat ilk yumruğu yedi. Kalabalığın kucağına yıkıldı. Mahmure yeniden vuracaktı, fakat bir kadın önüne çıktı:

— Bırak ihtiyarı kaltak! diye haykırdı.

Mahmure:

— Çekil sen, çekil şurdan! diye bağırdı.

Fakat birkaç kadın daha ileri atıldılar. Mahmure:

— Cadılar, namussuzlar! diyerek bu dört kadını dağıtmak istedi. İşte o zaman kalabalık kabardı, biraz evvel bütün sözlerini can kulağile dinleyip kendisine hak vermiye çalışan kalabalık, bu sözlerle bir anda köpürdü:

— Bak hele şu kenarın dilberine. Diye haykırdılar.

Bir kadın Mahmurenin saçlarını avuçladı ve hızla çekti. Bir başkası koluna müthiş bir çimdik attı. Bir diğeri ise elinin ayasile Mahmurenin burnuna bir sille indirdi. Mahmure bu acı ile ileriye atılmak istedi, fakat muvaffak olamadı. Üzerine saldıranlar, vuranlar, tekmeliyenler gittikçe çoğalıyordu. Erkekler bir an için kendisini kurtarmak istediler, fakat Mahmure gayri şuurî bir hırsla sağa sola galiz küfürler savururken ağzından çıkan sözler, bütün kalabalığı, bütün bu semt halkını aleyhine çeviriverdi.

Bir sopa üzerine doğru uzandı ve şakağına çarptı. Mahmure şaşkın bir halde elini şakağına kaldırdığı zaman avucunun kana bulandığını hissetti. Kalabalık karışıyor, dalgalanıyor, Mahmureye doğru köpürüyordu. Artık o başlar üzerinde duran gaz feneri de kaybolmuştu. Şimdi karanlıkta boğuk küfürler, inlitiler duyuluyordu.

— Kahpenin kızı, nasıl, bize de mi? Ha kaltak, bize de mi? Vurun a dostlar, Allahını seven vursun... Bunca yıllık namusumuzu diline doladı, vurun, vurun!..

Mahmure üzerine inen yumruk ve tokatlardan kurtulmıya çalışırken birbiri ardısıra birkaç sert cismin alnına, çenesine çarptığını duydu. İçinden: «beni öldürecekler!» diye düşündü. Gözlerine sıcak bir şey aktı. Kan.. kan akıyordu. Belki de biraz sonra, birkaç saniye sonra.. ah, ne fena! nekadar fena!..

Mahmure yarı karanlıkta, tıpkı kalabalık fırınlardan çocukken ekmek aldığı sırada yaptığı gibi, birdenbire dizlerini kırarak eğildi, bacaklar arasına daldı, ellerile bu biribirini ezen bacakları çeke çeke kalabalığın arkasından çıktı: oh.. Serin bir rüzgâr ciğerlerine dolmuştu. Kalabalık hâlâ duruyor, feryatlar, anlaşılmaz sesler duyuluyordu.

Mahmure bacaklarının bütün kuvvetile caddeye doğru kaçmıya hazırlanırken biri kolunu kavradı:

— Mahmure!.

Mahmure dehşet içinde döndü ve karanlıkta kocasının vücudu ile karşılaştı:

— Çabuk Mahmure, çabuk gidelim. Haydi, annen de burada..

Köşede, duvar dibinde bir gölge inliyordu. Feyzi bey gölgeye doğru eğildi:

— Valde, haydi kalkın.. İşte Mahmure, gidelim.

Sıdıka hanım gözlerine inanamadı, inlemesi durdu. Yaylanarak ayağa kalktı, bir kalabalığa, bir de Mahmureye baktı:

— Ay aman, hâlâ dövüyorlar! baksana ayol... Mahmure kızım, sen misin?

— Benim anne.

— Hay rabbime şükürler olsn..

Feyzi bey ikisini de çekti:

— Çabuk yürüyün, görürlerse bizi bırakmazlar!.

Kalabalık kara köpükler halinde kıvrılıp birbiri üzerine düşerek hâlâ çalkanıyordu. Bir ses:

— Durun yahu, birbirinizi dövüyorsunuz! diye haykırdı. Başka bir ses:

— Kaçtı, kaçtı!. Kaltak kaçtı! diye bağırdı.

İşte o anda sokak başında polislerin, bekçilerin düdük sesleri çınladı. Kalabalık birdenbire çilyavrusu gibi dağıldı. Açık kapılardan içeriye parça parça girip kayboldu.

Bütün bu hâdise saniyeler içinde olup bitmiş ve sokak bir ölü sessizliğine uğramıştı.

— 8 —

Feyzi bey sakin bir sesle:

— Artık yeni bir hayata başlamalısın. Yarın bütün bu evi boşaltıp Vaniköyüne taşınacağım. Annen de beraber... Anlıyor musun Mahmure.. diyordu.

Mahmure, alnında, şakaklarında hafif sızılar yapan küçük yaraların üzerindeki sargıyı bastırarak sustu.

SON

Ragıp Şevki

ANKARA MEKTUBU

(2 inci sayfadan devam)

malarını görsünler. Ama bunu ben yazarım da söylemem, çünkü kadınlardan korkarım; pabuç pahalı..

*

İKİNCİ CEPHESİ:

Otobüste biribirlerine rastladılar. Birisi ötekine:

— İkinci cephe açılmış, senin galiba haberin yok.

Dedi. Öteki büyük bir telâşla eğilerek arkasına baktı. Arkadaşı sordu:

— Ne arıyorsun? Anglo - Saksonlar ikinci cepheyi açmışlar, duymadın mı?

Beriki geniş bir nefes aldı ve müsterihane söylendi:

— Ooh. Ben de bizim pantalonun arkasında bir delik açılmış ördürmüştüm, ikinci ve mukabil tarafı da eli kulağında idi de, o açılmış zannettim..

Zaparta

KARİKATÜR

İDAREHANESİ.

İstanbul, Ankara caddesi Acımusluk sokağı, No. 7.

Telgraf: İstanbul KARİKATÜR

Telefon: 23031

ABONE ŞARTLARI:

Türkiyenin her tarafı için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruştur.

Ecnebi memleketler için seneliği 80, altı aylığı 400 kuruştur. Üç aylık abone kaydolunmaz.

İdarehaneye gönderilen yazı ve resimler, basılsın basılmasın geri verilmez.

Bütün bu hareketlere ne lüzüm var ZAİFLAMAK İÇİN RADYO KARBON kullanınız

RADYO KARBON

BÜTÜN ECZANELERDE BULUNUR

Bayanların ve kadın berberlerinin

NAZARI DİKKATİNE

15 dakikada dünyayı gençleştiren ve 18 muhtelif renk te bulunan

CHROMEKTO

SAÇ BOYASI

Chromekto

Saç boyasını eczane ve parfümörlerde arayınız. Deposu: İstiklâl caddesi Parmakkapı No. 52. Telefon: 46889.

Taşra vilâyetlerimize bayi arıyoruz

Ademi iktidar

ve belgevşekliğine karşı

HORMOBİN

Her eczanede bulunur P.K. 1255

REÇETE İLE SATILIR.

GRİPİN

Baş, diş, grip, romatizma, nevralji, kırıklık ve

BÜTÜN AĞRILARI DERHAL KESER

İcabında günde 3 kaşe alınabilir Taklitlerinden sakınınız. Her yerde ısrarla Gripin isteyiniz.

NİÇİN Yeni Tokalon Pudrasın KULLANIYORUM

Prenses ALLA TROUBETSKOY

Esbabını anlatıyor:

★ Onun bir çok cazip ve yeni renkleri vardır.

★ O, bütün kullandığım pudralardan daha ince ve daha hafiftir.

★ Ondaki hakiki çiçeklerin nefis kokusuna perestiş ediyorum.

★ O, bütün gün sabit kalır. Çünkü terkibinde başka hiç bir pudrada bulunmayan Krema köpüğü vardır.

★ Yağmurlu, rüzgârlı havaya rağmen Yeni Tokalon Pudrası tenimi daima terü taze muhafaza eder.

★ Eminim ki her ne bahasına olursa olsun bundan daha iyi bir pudra bulmak imkânı yoktur.

PARASIZ GÜZELLİK KUTUSU Derununda (beyaz ve pembe) renklerdeki Tokalon kremleri ile muhtelif renklerde Tokalon pudrasının nümunelerini havidir. Ambalâj ve sevk masrafı olarak 20 kuruşluk bir pulu aşağıdaki adrese gönderiniz. Tokalon servisi 23 A Posta Kutusu 622. İstanbul.

Basıldığı yer: Yedigün Matbaası

Sahibi ve U. Neşriyat Mü: Sedat S.

Karikatür

TOMBUL TEYZE LOHUSA HAZIRLIĞINDA:

Kocası -- Karıcığım, neden ölçümü alıyorsun... Elbise mi ya acaksın?...

— Hayır, çocuğumuz için zıbın ölçüsü alıyorum!...

[Tombul Teyze, doğacak kız veya erkek çocuğu için sevgili dostlarından birer isim rica ediyor. Gelen isimler içinde hoşuna en çok gideni çocuğuna koyacak ve bir defaya mahsus olmak üzere bu isim babasile yanyana ressam Ramize birer resmini yaptırıp bu sayfada neşrettirecektir.]